

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันนี้ สถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ รวมทั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ใช้วิธีจัดการเรียนการสอนในระบบหน่วยกิต (Credit) ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญคือ ใช้วิธีประเมินผลการศึกษาค้นคว้าด้วยระบบของการให้อันดับคะแนน (Grading) โดยนำเอาคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาประเมินผลตามลำดับขั้นของความสามารถของผู้เรียน¹ ซึ่งอันดับคะแนนนี้นับว่ามีบทบาทและมีอิทธิพลอย่างมากต่ออนาคตของผู้เรียน เช่น การที่ผู้เรียนได้อันดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถาบันกำหนดก็จะทำให้เขาต้องออกจากสถาบันไป โดยไม่ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ หรือ การที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาไปแล้ว แต่ได้อันดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่จะไปศึกษาต่อได้ ก็จะเป็นการตัดทันท่วงหน้าของบุคคลนั้น หรือ ในทางตรงกันข้ามหากจำนวนผู้เรียนที่ได้รับอันดับคะแนนสูงกว่าความสามารถที่แท้จริงมีมากขึ้น ก็จะเป็นผลเสียต่อความสำเร็จของผู้เรียนโดยรวม เนื่องจากสังคมจะขาดความเชื่อถือต่อระบบการให้อันดับคะแนนของสถาบันนั้น² ซึ่ง อีเบล (Ebel) ก็ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการให้อันดับคะแนนว่า ถ้าระบบการให้อันดับคะแนนของผู้สอน

¹ กมล สุคประเสริฐ, "การอภิปรายเรื่อง การวัดผลแบบหน่วยกิต,"
วิทยากรย 74 (กรกฎาคม-กันยายน 2518): 24-29.

² Daniel O'Connor, "A Solution to Grade Inflation,"

มิได้มีการวางนโยบายไว้ให้สอดคล้องต่อกันแล้ว การให้คะแนนก็จะไม่มีความหมายและนำไปใช้ประโยชน์ในค่านิยมใดได้¹

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ ลักษณะของอันดับคะแนนที่ผู้เรียนควรจะได้รับในแบบต่าง ๆ กัน เช่น คีน คิวอี้ บี สตุท (Dean Dewey B. Stuit) เสนอว่า ในชั้นเรียนที่มีผู้เรียนกลุ่มใหญ่ การแจกแจงของอันดับคะแนนควรจะให้ใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบโค้งปกติ² โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา แอดคิน วูด (Adkins Wood) กล่าวว่า การแจกแจงอันดับคะแนนในวิชาต่าง ๆ ของนิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 2 จะใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบโค้งปกติ ในขณะที่อันดับคะแนนของนิสิตชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 จะค่อนข้างไปในทางสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ³ ส่วน แดเนียล โอ คอนเนอร์ (Daniel O'Connor) กล่าวว่า ค่ามัธยฐาน (Median) ของอันดับคะแนนควรจะให้ค่าใกล้เคียงค่าจุดกลางของมาตราที่ใช้ในการวัด เช่น ถ้าใช้มาตรา 1, 2, 3, 4 (four-point scale) ค่ามัธยฐานที่เหมาะสมควรจะอยู่ระหว่าง 2 ถึง 3 หรืออยู่ระหว่าง C^+ ถึง B^- ⁴

แต่ในทางปฏิบัติจริง ผู้สอนแต่ละท่านมีอิสระที่จะยึดถือหลักเกณฑ์ใดก็ได้ที่ตนคิดว่าดีที่สุดในการตัดสินใจให้อันดับคะแนน เพราะถือว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของตน โดยเฉพาะ ซึ่งจะเห็นได้จาก การที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาชั้นนำ โดยสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน

¹ Robert L. Ebel, Essential of Educational Measurement (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1972), p. 337.

² Ibid., p. 339.

³ Dorothy Adkins Wood, Test Construction (Ohio: Charles E. Merrill Books, 1961), p. 70.

⁴ Connor, "A Solution to Grade Inflation," Educational Record 60 : 229.

ในภาควิชาต่าง ๆ ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 20 คน พบว่า อาจารย์แต่ละท่านใช้เกณฑ์ในการให้อันดับคะแนนแตกต่างกัน ซึ่งพอจะสรุปเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท คือ

1. การกำหนดอันดับคะแนน ด้วยวิธีเทียบกับคะแนนดิบ ที่คิดเป็นร้อยละ เช่น 80-100 เป็น A 70-79 เป็น B 65 ถึง 69 เป็น C 60-64 เป็น D และ 59 ลงมาเป็น F เป็นต้น ซึ่งผู้ให้อันดับคะแนนแต่ละท่านมักจะกำหนดเกณฑ์ไว้ไม่เหมือนกัน แต่ก็อยู่ในช่วงที่ใกล้เคียงกัน วิธีนี้เป็นวิธีที่อาจารย์ผู้สอนนิยมใช้กันมากที่สุด

2. การกำหนดอันดับคะแนนด้วยระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้แนวโน้มนำเข้าสู่ส่วนกลางเป็นจุดหลัก และใช้การกระจายของคะแนนในกลุ่มเดียวกัน เป็นค่ากำหนดช่วงของอันดับคะแนน วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดรองลงมาจากวิธีแรก และบางครั้งก็ใช้วิธีพิจารณารวมกันทั้งสองวิธี

3. สำหรับวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ เช่น งานออกแบบ การวาดภาพ ผู้สอนจะแบ่งผลงานของผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามเกณฑ์ที่ผู้สอนแต่ละคนตั้งเอาไว้ แล้วให้คะแนนเป็นตัวอักษร A B C D หรือ F เลย¹

การที่ผู้สอนแต่ละท่านใช้หลักในการให้อันดับคะแนนแตกต่างกันเช่นนี้ ก็เนื่องจากลักษณะเนื้อหา และจุดมุ่งหมายของแต่ละวิชาแตกต่างกันออกไป จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าการให้อันดับคะแนนโดยวิธีใดที่จะให้ความยุติธรรม ถูกต้อง เพียงตรง หรือมีมาตรฐานมากที่สุด แต่สถาบันการศึกษาก็สามารถจะรักษามาตรฐานของการให้อันดับคะแนนไว้ได้โดยศึกษาภาพรวมของการแจกแจงอันดับคะแนนทั้งหมดในแต่ละปีการศึกษา ดังเช่น จากการสำรวจเกี่ยวกับอันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตในสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ ของสหรัฐอเมริกา พบว่า ค่ามัชฌิมฐาน (Median) ของอันดับคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และค่ามัชฌิมฐานนี้มักจะไปตกอยู่ในช่วงกึ่งกลางระหว่างค่าจุดกลางกับค่าสูงสุด ซึ่งสาเหตุที่สำคัญที่สุดซึ่งทำให้อันดับคะแนนสูงขึ้น

¹ สัมภาษณ์ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 8 เมษายน 2523.

อย่างรวดเร็วเช่นนี้ เนื่องจากสถาบันการศึกษาเหล่านั้นขาดความเอาใจใส่และไม่ค่อย
 เข้มงวดควบคุมชั้นกับวิธีการให้อันดับคะแนนของบุคคลากรในสถาบัน จึงเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง
 กับนักการศึกษาว่า ปรากฏการณ์ของอันดับคะแนนที่สูงขึ้นนี้จะเป็นตัวทำลายมาตรฐานของ
 สถาบันการศึกษาหรือไม่ จะเกิดความยากลำบากต่อนายงานที่จะพิจารณาปรับคนเข้าทำงาน
 และการรับคนเข้าศึกษาต่อหรือไม่ ถ้าจะยอมให้ปรากฏการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นในอนาคตเพียง
 ชั่วคราวเท่านั้นควรจะหาวิธีแก้ไขอย่างไร และคำตอบก็คือ บุคคลากรในสถาบันควรจะ
 รวมมือกัน หันกลับไปพิจารณาถึงนโยบายในการให้อันดับคะแนนของสถาบัน และสถาบันจะ
 ต้องวางนโยบายของการให้อันดับคะแนนที่ชัดเจน และมีมาตรการที่จะควบคุมการให้อันดับ
 คะแนนอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย ¹

ดังนั้น การที่ผู้วิจัยจะศึกษาถึงลักษณะการแจกแจงอันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิต
 คณะครุศาสตร์ ก็น่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่แนวคิดในการวางนโยบาย เพื่อรักษา
 มาตรฐานในการให้อันดับคะแนนของสถาบันต่อไป โดยศึกษาว่า รูปแบบของการแจกแจง
 ของอันดับคะแนนเฉลี่ยในแต่ละปีการศึกษามีลักษณะเป็นอย่างไร มีความคงที่หรือไม่เมื่อ
 เปรียบเทียบกับปีการศึกษาอื่น หรือมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะใด และควรปรับปรุงแก้ไข
 อย่างไร หรือไม่

เนื่องจากคณะครุศาสตร์ ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรหลายครั้ง
 ซึ่งอาจจะมีบางวิชาที่นิสิตเลือกเรียน ในแต่ละหลักสูตรแตกต่างกันย่อมไม่เหมาะสมที่จะนำ
 มาเปรียบเทียบกัน ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเฉพาะอันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตที่ใช้หลักสูตร
 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต 4 ปี พุทธศักราช 2515 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2515
 ถึง 2521

¹Connor, "A Solution to Grade Inflation," Educational Record

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. ศึกษาลักษณะการแจกแจงอันดับคะแนนเฉลี่ย (Grade Point Average) สะสมตลอดหลักสูตร และเป็นรายปี ของนิสิตคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยปริญาตรี หลักสูตร 4 ปี ที่เข้าศึกษาตั้งแต่ ปีการศึกษา 2515 ถึง 2518 (รวม 4 รุ่น)
2. เพื่อเปรียบเทียบการแจกแจงอันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตทั้ง 4 รุ่น ตามประเภทของอันดับคะแนนเฉลี่ยต่อไปนี้ คือ
  - 2.1 อันดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร
  - 2.2 อันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตปีที่ 1
  - 2.3 อันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตปีที่ 2
  - 2.4 อันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตปีที่ 3
  - 2.5 อันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตปีที่ 4
3. เพื่อเปรียบเทียบการแจกแจงอันดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ของนิสิตทั้ง 4 รุ่น กับการแจกแจงแบบโค้งปกติ
4. เพื่อเปรียบเทียบการแจกแจงอันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตแต่ละรุ่น เป็นรายปี คือ ปี 1, 2, 3 และ 4 กับการแจกแจงแบบโค้งปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ถ้าการให้อันดับคะแนนของอาจารย์ผู้สอนทวิวิชาในแต่ละปีการศึกษา มีความคงที่ และมีมาตรฐานใกล้เคียงกันแล้ว อันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตในรุ่นปีการศึกษาต่างกัน น่าจะมีลักษณะการแจกแจงที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า
  - 1.1 อันดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ของนิสิตที่เข้าศึกษาในรุ่นปีการศึกษาต่างกัน ตั้งแต่รุ่นปีการศึกษา 2515 ถึง 2518 รวม 4 รุ่น น่าจะมีลักษณะการแจกแจงไม่แตกต่างกัน

1.2 อันดับคะแนนเฉลี่ยรายปีของนิสิตปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในรอบปีการศึกษา
 ต่างกัน ทั้ง 4 รุ่น น่าจะมีลักษณะการแจกแจงไม่แตกต่างกัน และในทำนองเดียวกันอันดับ
 คะแนนเฉลี่ยรายปีของนิสิตปีที่ 2, 3 และ 4 ก็น่าจะมีลักษณะการแจกแจงของแต่ละปี
 ไม่แตกต่างกัน

2. จากการศึกษาของ ไอเคน (Aiken) พบว่า สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่
 มักจะให้อันดับคะแนนวิชาที่นิสิตจะต้องเรียนในปีสุดท้ายสูงกว่าวิชาที่จะต้องเรียนในปีแรก ๆ
 ทำให้นิสิตซึ่งเรียนในปีที่สูงขึ้นได้รับอันดับคะแนนสูงขึ้นมากกว่าปีแรกที่เข้าศึกษาในสถาบัน
 เดียวกัน¹ นอกจากนี้ แอดคิน วูด (Adkin Wood) ยังได้ศึกษาพบว่า การแจกแจง
 อันดับคะแนนในวิชาต่าง ๆ ของนิสิตปีที่ 1 และ 2 จะใกล้เคียงกับการแจกแจงแบบโค้งปกติ
 ในขณะที่อันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตปีที่ 3 และ 4 จะค่อนข้างไปในทางสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ²
 จากข้อค้นพบดังกล่าวผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า

2.1 อันดับคะแนนเฉลี่ยรายปี ในปีที่ 1 และ 2 ของนิสิตทั้ง 4 รุ่น น่าจะ
 ต่ำกว่าอันดับคะแนนเฉลี่ยรายปีในปีที่ 3 และ 4

2.2 อันดับคะแนนเฉลี่ยรายปีในปีที่ 1 และ 2 ของนิสิตทั้ง 4 รุ่น มีลักษณะ
 การแจกแจงเป็นโค้งปกติ แต่อันดับคะแนนเฉลี่ยรายปีในปีที่ 3 และ 4 ของนิสิตทั้ง 4 รุ่น
 มีลักษณะการแจกแจงแตกต่างจากโค้งปกติ

¹ Robert Birnbaum, "Factors Related to University Grade
 Inflation," Journal of Higher Education 5 (September/October,
 1977): 527.

² Adkin Wood, Test Construction, pp. 67-74.

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พิจารณาเฉพาะ ลักษณะการแจกแจงอันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิต คณะครุศาสตร์ รัศมีปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี เท่านั้น ส่วนตัวแปรที่เป็นสาเหตุทำให้การแจกแจงอันดับคะแนนเฉลี่ยมีลักษณะเป็นอย่างไรได้นั้นมิได้นำมาพิจารณาและควบคุมแต่อย่างใด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อันดับคะแนนเฉลี่ยตลอดหลักสูตร และ อันดับคะแนนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปีที่ 1 ถึง 4 ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต 4 ปี พ.ศ. 2515 ระหว่างรุ่นที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2515 ถึง 2518 และจบการศึกษาภายใน 4 ปี ดังนั้น นิสิตกลุ่มนี้จะต้องสำเร็จการศึกษาภายในปีการศึกษา 2518 ถึง 2521 และมีหลักฐานการได้รับอันดับคะแนนอย่างสมบูรณ์ตลอดหลักสูตร

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยถือว่า

1. อันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตในแต่ละรายวิชาได้มาจากวิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่มีความเที่ยงตรง และเป็นปรนัย
2. รัศมีปริญญาของนิสิตในแต่ละปีการศึกษาโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน
3. ไม่มีตัวแปรอื่นใดที่มีอิทธิพลต่อการให้อันดับคะแนนในปีการศึกษาที่ต่างกัน
4. จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตสอบได้ในแต่ละปี (34-51 หน่วยกิต) และรวมตลอดหลักสูตร (135 ถึง 204 หน่วยกิต) ไม่มีอิทธิพลทำให้ลักษณะการแจกแจงของอันดับคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกัน
5. อาจารย์ที่สอนวิชาเคมีในรุ่นที่ต่างกัน มีมาตรฐานในการให้อันดับคะแนนคงเดิม

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย เป็นแบบที่มีข้อมูลเกิดขึ้นก่อนแล้ว (ex post facto) ตัวแปรต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้ เช่น

1. การบันทึกผลสอบลงในใบแจ้งผลการศึกษาอาจจะไม่ถูกต้อง
2. จากการที่ผู้วิจัยมีได้นำข้อมูลของนิสิตจำนวน 4 คน มาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง คืบ เนื่องจากอันดับคะแนนเฉลี่ยรายปีในปีที่ 1 และอันดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตปี ที่ 1 ยันหักไว้ไม่ตรงกัน ซึ่งอาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนไปบ้าง
3. การเปลี่ยนหลักสูตร อาจมีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนิสิตได้ ดังนั้นการที่ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างจากนิสิตเฉพาะที่ใช้หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. 2515 เท่านั้น อาจทำให้การสรุปผลไปยังประชากรที่ใช้หลักสูตร พ.ศ. อื่น ๆ ไม่มีความสมบูรณ์เท่าที่ควร

คำจำกัดความ

การแจ้งแจ้ง หมายถึง ตารางที่แสดงให้เห็นถึงอันดับคะแนนเฉลี่ยและจำนวนคนที่ตกอยู่ในช่วงของอันดับคะแนนเฉลี่ย โดยเรียงจากสูงไปหาค่า หรือจากต่ำไปหาสูง

นิสิต หมายถึง นิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเรียกว่า นิสิตภาคปกติ ที่เข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ระหว่างปีการศึกษา 2515 ถึง 2518 และจบการศึกษาภายใน 4 ปีการศึกษา (นิสิตที่เรียนในหลักสูตรเดียวกันนี้ในภาคค่ำ เรียกว่า นิสิตภาคสมทบ)

รุ่น หมายถึง นิสิตรุ่นปีการศึกษา 2515, 2516, 2517 และ 2518 ซึ่งคิดจากปีการศึกษาแรกที่นิสิตเข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีที่ หมายถึง ปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ซึ่งคิดจากปีการศึกษาแรกที่นิสิตเข้าศึกษา จนถึงสิ้นปีการศึกษาที่ต้องการคำนวณหาอันดับคะแนนเฉลี่ย

หน่วยกิต หมายถึง จำนวนเลขที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษาแล้วเรียนที่นิสิตได้รับ จากมหาวิทยาลัย ทุกราายวิชาได้กำหนดเป็นหน่วยกิตภาคชั่วโมงตามความมากน้อยของเวลา เรียน และงานที่ให้ทำในหนึ่งสัปดาห์ ดังนี้

ก. รายวิชาใดเป็นวิชาที่ทำการสอนในห้องเรียนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง และกำหนดให้นิสิตทำงานนอกห้องเรียน สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ตลอด 1 ภาคเรียนปกติ วิชานั้นมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

ข. รายวิชาใดเป็นวิชาที่ต้องใช้การปฏิบัติ หรือ การฝึกงานภายใต้ การควบคุมของอาจารย์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง และมีการทำงานนอกเวลาอีกสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ตลอด 1 ภาคเรียนปกติ วิชานั้นมีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

ค. รายวิชาใดเป็นวิชาที่ต้องใช้เวลาศึกษา ฝึกหัดงาน หรือค้นคว้า เติมเวลา เช่น การฝึกสอนหนึ่งสัปดาห์ มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต¹

ผู้ที่ได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 4 ปี จะต้องได้จำนวน หน่วยกิตอย่างน้อย 135 หน่วยกิต และไม่เกิน 204 หน่วยกิต

ภาคการศึกษา หมายถึง ภาคต้น ภาคปลาย และภาคฤดูร้อน ซึ่งคิดจากวัน เปิดภาคจนถึงวันสุดท้ายของการสอบประจำภาค

หนึ่งปีการศึกษา หมายถึง ภาคการศึกษาปกติ (Semester) 2 ภาค คือ ภาคต้น และภาคปลาย และอาจมีภาคฤดูร้อนต่อจากภาคปลายอีก 1 ภาคก็ได้

¹จากระเบียบการศึกษาวาดวยระบบหน่วยกิต พ.ศ.2515 (ดูภาคผนวก ป.)

อันดับคะแนนเฉลี่ย หมายถึง จำนวนที่ได้มาจากการศึกษาคำนวณผลการศึกษา โดยนำผลการศึกษาของแต่ละวิชาที่ประเมินออกมาเป็นอันดับคะแนน (Grade) A, B, C, D, F และ กำหนดจุดอันดับคะแนน (Grade Point) ให้กับอันดับคะแนนต่าง ๆ คือ $A = 4$ $B = 3$ $C = 2$ $D = 1$ และ $F = 0$ แล้วนำจุดอันดับคะแนนที่นิสิตแต่ละคนได้รับในวิชาต่าง ๆ มาเฉลี่ยกัน โดยใช้หน่วยกิตของวิชาเป็นน้ำหนัก (weight) ก็จะได้อันดับคะแนนเฉลี่ย (Grade Point Average) หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า G.P.A. ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ

ก. อันดับคะแนนเฉลี่ยรายภาค หมายถึง ผลการศึกษาของนิสิตในภาคการศึกษาแต่ละภาค

ข. อันดับคะแนนเฉลี่ยรายปี หมายถึง อันดับคะแนนเฉลี่ยในปีที่ 1, 2, 3 และ 4 ซึ่งคำนวณจากผลการศึกษาของนิสิต ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ เท่านั้น

ค. อันดับคะแนนเฉลี่ยสะสม หมายถึง ผลการศึกษาของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา จนถึงการสอบไล่ครั้งสุดท้าย

ง. อันดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร หมายถึง ผลรวมของผลการศึกษาของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา¹

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแจกแจงอันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตในระดับอุดมศึกษา

โรเบิร์ต เบอนบวม (Robert Birnbaum) ได้ศึกษาถึงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงอันดับคะแนนเฉลี่ยในมหาวิทยาลัย โดยรวบรวมและวิเคราะห์แนวโน้มของค่าอันดับคะแนนเฉลี่ยจากมหาวิทยาลัยแห่งวิสคอนซิน (University of Wisconsin) พบว่า ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ของอันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตทุกคนเพิ่มจาก 2.44 ในปี

¹ รายละเอียดวิธีการคำนวณหาอันดับคะแนนเฉลี่ย ปรากฏในภาคผนวก ข.

ค.ศ. 1974 ไปเป็น 2.86 ในปี 1979 (ในช่วง 5 ปี เพิ่มขึ้น .42) และสาเหตุที่ทำให้
อันดับคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นนี้เนื่องมาจาก

1. ปัจจุบันนี้นักเรียนทำงานหนักมากขึ้นกว่าแต่ก่อน เพราะจะต้องมีการแข่งขัน
กันเพื่อที่จะได้เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย
2. ในระหว่างสงครามเวียดนาม ครูผู้สอนไม่ต้องการให้ผู้เรียนสอบตก จึงให้
อันดับคะแนนสูง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการออกไปหางานทำ
3. การเปลี่ยนแปลงนโยบายในการให้อันดับคะแนน โดยใช้วิธีการแบบ ใต้/ตก
การยอมให้ผู้เรียนถอนรายวิชาที่เขาสอบตกโดยไม่เสียค่าปรับและไม่นับอันดับคะแนนในวิชาที่
เขาสอบตกหรือทำไม่ได้ไม่สมบูรณ์ จะช่วยให้อันดับคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น
4. การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิชาเรียนได้
อย่างเสรี ทำให้ผู้เรียนหันไปเลือกเรียนวิชาที่ตนคิดว่าจะได้คะแนนสูงมากขึ้น
5. เกี่ยวกับเพศของนิสิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของนิสิตหญิงสูงกว่านิสิตชาย ดังนั้น
การที่เพศของนิสิตมีการกระจายเปลี่ยนแปลงไปย่อมมีผลกระทบต่อความแจ่มแจ้งของอันดับคะแนน
ด้วย¹

โจนาทาน อี เฮมริช (Jonathan E. Helmrich) ได้รายงานเกี่ยวกับจำนวน
ผู้ได้รับเกียรตินิยมในมหาวิทยาลัย 80 แห่ง ในรัฐเพนซิลเวเนีย (Pennsylvania) และ
นิวอิงแลนด์ (New England) โดยส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยทะเบียนของมหาวิทยาลัย
ต่าง ๆ เพื่อขอทราบจำนวนผู้ได้รับเกียรตินิยมในช่วงปีการศึกษา 1969 ถึง 1976 พบว่า
ค่าเฉลี่ยร้อยละของผู้ได้รับเกียรตินิยมเท่ากับ 20.2 ในปี 1969 และใน 1976 ค่าเฉลี่ย
เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 33.8 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในปีเดียวกัน การที่มีจำนวนผู้ได้รับ
เกียรตินิยมมากขึ้นเช่นนี้ทำให้สถาบันต้องเพิ่มค่าค่าสุดของอันดับคะแนนสำหรับผู้ที่จะได้รับ

¹Birnbaum, "Factors Related to University Grade Inflation,"

เกียรตินิยมจาก 3.0 เป็น 3.5 และจำกัดว่าสถาบันจะต้องให้มีจำนวนผู้ได้รับเกียรตินิยมสูงสุดเพียงร้อยละ 15 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมดในปีเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อรักษามาตรฐานทางวิชาการให้สังคมยอมรับว่าเกียรตินิยมคือสิ่งที่แสดงถึงความสามารถยอดเยี่ยมของผู้เรียน¹

วิลเลียม พี พอตเตอร์ (William P. Potter) ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับอันดับคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่วิทยาลัยอัลมา (Alma College) พบว่า จากปี ค.ศ. 1965 ถึง ค.ศ. 1977 สัดส่วนของผู้ที่ได้รับเกียรตินิยมเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า และค่าเฉลี่ยของอันดับคะแนนก็เพิ่มขึ้นจาก 2.75 ไปเป็น 3.01 ในช่วงเวลาเดียวกัน และจากการศึกษาถึงสาเหตุที่ทำให้อันดับคะแนนสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นนี้ เนื่องจาก

1. การเปลี่ยนระบบเวลาในภาคเรียนของแต่ละปีการศึกษา จาก 2 เทอม ไปเป็น 3 เทอม ในปี ค.ศ. 1965 ทำให้ช่วงเวลาในการให้อันดับคะแนนสั้นลง ผู้เรียนจึงทำงานน้อยลง และสามารถพยายามทำงานเพื่อให้ได้คะแนนสูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การที่สถาบันเปิดโอกาสให้เลือกวิชาเรียนได้อย่างเสรี ทำให้ผู้เรียนมีอิสระที่จะเลือกเรียนวิชาที่ง่าย เพื่อจะได้รับอันดับคะแนนสูง ๆ นอกจากนี้การเปลี่ยนวิธีให้อันดับคะแนน โดยหันมาใช้วิธีคิดแบบ ไค/ตก ให้ถอนและเพิ่มรายวิชาได้อย่างอิสระ และการประเมินผลด้วยระบบ 9 ตัวอักษร (nine - point grading scale) องค์ประกอบเหล่านี้มีส่วนให้อันดับคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างกว้างขวางในหลายสถาบัน ซึ่งเมื่อสถาบันการศึกษาได้ทราบถึงสาเหตุของปัญหาเหล่านี้ และพยายามแก้ไขในบางส่วนที่บกพร่อง ดังนั้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1974 เป็นต้นมา ก็มีแนวโน้มว่าค่าของอันดับคะแนนเฉลี่ยเริ่มลดลงบ้างแล้ว²

¹Jonathan E. Helmrich, "Is there An Honor Inflation?" College and University 53 (Fall, 1977) : 57 - 64.

²William P. Potter, "Grade Inflation : Unmasking the Scourage of the Seventies," College and University 55 (Fall, 1979) : 19-26.

เดวิด จี บรอมเลย์ (David G. Bromley) ได้รวบรวมผลการสำรวจเกี่ยวกับ
 อันดับคะแนนในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อศึกษาถึงปัญหาและแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
 พบว่า จากรายงานของนิตยสารนิวสวีค (Newsweek) ระบุว่า ที่มหาวิทยาลัยนอร์ทคาโร
 ลินา มีอันดับคะแนน A เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ในช่วงปี ค.ศ.1962 ถึง ค.ศ.1972 และ
 นิตยสารไทม์ (Time) รายงานว่า ในปีเดียวกัน ค่าเฉลี่ยของอันดับคะแนนที่มหาวิทยาลัย
 สแตนฟอร์ด (Stanford) เพิ่มขึ้นเป็น 3.5 ทั้งนี้เนื่องจากอันดับคะแนนที่ผู้เรียนได้รับมี
 แต่ A กับ B และจากการสำรวจของ Juola ในปี ค.ศ.1974 พบว่า ในวิทยาลัยและ
 มหาวิทยาลัย จำนวน 135 แห่ง ค่าของอันดับคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 2.44 ในปี ค.ศ.
 1964 ไปเป็น 2.77 ในปี ค.ศ.1974 การที่ค่าของอันดับคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว
 ในหลายสถาบันเช่นนี้ พบว่า สาเหตุเนื่องมาจากสถาบันขาดความเอาใจใส่และไม่คอยเข้มงวด
 กับวิธีให้อันดับคะแนนของผู้สอน ทำให้ผู้เรียนที่มีคุณภาพต่ำได้รับคะแนนสูงขึ้น นอกจากนี้
 การเปลี่ยนวิธีให้อันดับคะแนนมาเป็นแบบ ไค/ตก ก็ทำให้อันดับคะแนนเพิ่มขึ้นด้วย

จากรายงานการวิจัยเกี่ยวกับอันดับคะแนนเฉลี่ยของสถาบันต่าง ๆ ทำให้เห็นได้
 ว่า อันดับคะแนนเฉลี่ยมีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดที่จะศึกษาว่า
 ปรัชญาการณเช่นนี้ใดเกิดขึ้นในสถาบันการศึกษาของไทยอย่างไรบ้างหรือไม่ โดยเริ่มศึกษา
 ลักษณะการแจกแจงอันดับคะแนนเฉลี่ยของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็น
 แห่งแรก

005963

¹ David G. Bromley, "Grade Inflation : Trends Causes and
 Implications," Phi Delta Kappan 2 (June 1978) : 694-696.